

12. ÖRNEK PRİM VE HASAR HESAPLAMALARI

Örnek 1 (Aşkın Sigorta)

- Sigortalı Tarafından Beyan Edilen Sigorta Bedeli = 350 TL/da
- Hasar Oranı = %55
- Eksperin Normal Verimden Hesapladığı Sigorta Bedeli = 250 TL/da
- Muafiyet Oranı = %10
- Ödenecek Tazminat (250 TL/da x %45) = 112,50 TL/da

Örnek 2 (Eksik Sigorta)

- Alan Genişliği = 5 dekar
- Ürün = Domates
- Gerçek sigorta Kıymeti = 50000 TL
- Beyan Edilen Sigorta Bedeli = 30000 TL
- Hasar Nedeni = Dolu Yağışı
- Hasar Tutarı = 20000 TL
- Gerçek Sigorta Bedeli/Beyan edilen Sig.Kıymeti = 30000 TL/50000 TL=%60
- Ödenecek Tazminat Tutarı = 12000 TL
- $\left[\frac{\text{Hasar x Sigorta Bedeli}}{\text{Sigorta Kıymeti}} \right]$
- Katlanılacak (üretici için) Zarar (20000 TL-12000 TL) = 8 000 TL

Örnek 3 (Eksik Sigorta)

- Ürün = Buğday
- Ekili Alan Genişliği = 50 dekar
- Normal Verim = 400 kg/da
- Beyan Edilen Verim = 250 kg/da
- Ürün Fiyatı = 0,85 TL/kg
- Hasar Oranı = %70
- Muafiyet = %10
- Sigorta Bedeli (Sigortalı Beyanı) = 10625 TL (250 kg/da x 50 da x 0,85 TL/kg)
- Sigorta Kıymeti = 17000 TL (400 kg/da x 50 da x 0,85 TL/kg)
- Hasar Bedeli = 10200 TL $\left[(17000 \text{ TL} \times (0,70-0,10)) \right]$

- Ödenecek Tazminat = 6375 TL
- $\left[\frac{\text{Hasar Bedeli} \times \text{Sigorta Bedeli}}{\text{Sigorta Kıymeti}} \right]$
- Sigortalının Beyanına Göre Ödenecek Prim = 318,76 TL
(10625 TL x 0.30)
- Normal Verime Göre Ödenecek Prim = 510 TL
(17000 TL x 0,30)
- Ödenen Eksik Prim = 191,25 TL
(510 TL-318,75 TL)
- Tazminat Kaybı = 3825 TL
(10200 TL – 6375 TL)

Örnek 4 (Dolu Sigortası Prim Hesabı)

- Ürün = Buğday
- Ekili Alan Genişliği = 150 dekar
- Sigorta Kapsamı = Dolu ve Yangın
- Ortalama Verim = 500 Kg/da
- Ürün Fiyatı = 0,85 TL/kg.
- Sigorta Bedeli = 63750 TL
((15 da x 500 kg/da x 0,85 TL/kg)
- Dolu Primi (E Tehlike Sınıfı İçin = 1338, 75 TL
% Fiyat %2,10 dur)
(63750 TL x 0,21)
- Yangın Primi (Sigorta Bedelinin %0,005 i) = 318,75
(63750 TL x 0,005)
- Toplam Prim (Dolu + Yangın) = 1657, 5 TL
(1338,75 TL + 318,75 TL)
- Yan Ürün (Sap) Sigorta Bedeli = 12750 TL
(Dane Bedelinin %20'si)
- Yan Ürünle Sigorta Bedeli = 76500 TL
(63750 TL + 12750 TL)

Örnek 5 (Ürün Miktarı Ve Kalite Kaybı)

- Ürün = Elma
- Bahçe Genişliği = 30 dekar
- Sigorta Konusu = Dolu (miktar ve kalite kaybı)
- Dekardaki Ağaç Sayısı = 20 Adet
- Elma Verimi = 40 Kg/Ağaç
- Elma Fiyatı = 0,75 TL/kg.
- Bahçedeki Toplam Ağaç Sayısı = 600 Adet

- (30 da x 20 Adet/da)
- Sigorta Bedeli = 18000 TL
(600 Adet x 40 kg/Adet x 0,75 TL/kg)
- Sigorta Primi = 720 TL
(Tehlike Sınıf C ve Prim fiyatı %4'tür)
(18000 TLx0,04)
- Dolu Kalite Kaybı Primi = 360 TL
(Dolu Miktar Kaybı Priminin %50'si)
(720 TL x 0,50)
- Toplam Prim (Miktar ve Kalite Kaybı) = 1080 TL
(720 TL + 360 TL)

Örnek 6 (Dolu Sigortası Kısmi Ve Tam Hasar)

- Ürün = Buğday
- Ekili Alan = 60 dekar
- Verim = 450 kg/da
- Ürün Fiyatı = 0,80 TL/kg
- Sigorta Bedeli = 21600 TL
(60 da x 450 kg/da x 0,80 TL/kg)
- Hasar Oranı = %55
- Hasar Tutarı = 11880 TL
- Muafiyet Oranı = %10
- Muafiyet Tutarı = 2160 TL
(21600 TL x 0,10)
- Ödenecek Tazminat Tutarı = 9720 TL
(11880 TL – 2160 TL)
- + Tarlanın 35 dekarında %25 Hasar Saptanmış ise :
- Sigorta Bedeli = 12600 TL
(35 da x 450 kg/da x 0,80 TL/kg)
- Hasar Tutarı = 3150 TL
(12600 TL x 0,25)
- Muafiyet Oranı = %10
- Muafiyet Tutarı = 1260 TL
(12600 TL x 0,10)
- Ödenecek Tazminat Tutarı = 1890 TL
(3150 TL-1260 TL)

+ Sigortalı Alanın Tamamında (%100) Hasar Oluşmuş İse:

- Sigorta Bedeli = 21600 TL
- Muafiyet Oranı = %20
- Muafiyet Tutarı = 4320 TL

- (21600 TL x 0,20)
- Ödenecek Tazminat Tutarı = 17280 TL
(21600 TL – 4320 TL)

NOT

- Ürün tam hasara (%) uğradıysa, tazminat miktarlarından hasarlı alanın sigorta bedelinin %20'si oranında,
- Kısmi hasarda ise sigorta bedelinin %10'unu geçmeyen hasar ödenmezken, %10'unu geçen hasarlarda hasarlı alan sigorta bedelinin %10'u oranında tazminatta indirim (muafiyet) yapılarak ödenir.

Örnek 7 (Bir Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası)

- Hayvan = Süt İneği
- Değeri = 6500 TL/Adet
- Ödenecek Prim* = 487,5 TL
(6500 TL x %7,5)
- Sovtaj Olmadığında Tazminat Tutarı = 5200 TL
(6500 TL x %80)
- Sovtaj olduğunda (Derisinden Yararlanıyor)
- Sovtaj Tutarı = 260 TL
[6500 TL x %4 (en az)]
- Derisinden Yararlandığında Ödenecek Tazminat Tutarı = 4940 TL
[6500 TL x %80) – 260 TL]
- Sovtaj Tutarı = 1950 TL
[6500 TL x %30 (en az)]
- Etinden ve Derisinden Yararlandığında Ödenecek Tazminat Tutarı = 2730 TL
[(6500 TL x %80) – (260 TL + 1950 TL)]
- Hayvan sayısı 1-19 adet arası olunca sigorta primi hesabında oran %7,5 alınırken, hayvan sayısı 20 ve daha fazla olunca %3,5 alınır.

Örnek 8 (Besi Hayvanı)

- Hayvan = 12 Aylık Besi Danası
- Birim Fiyatı = 2500 TL/Adet
- Hayvan Sayısı = 65 Adet
- Hasar Gören Hayvan Sayısı = 15 Adet
- Sigorta Bedeli = 162500 TL
(65 Adet x 2500 TL/Adet)
- Hasar Tutarı = 37500 TL
(15 Adet x 2500 TL/Adet)
- Muafiyet Tutarı* = 8125 TL